

Museiverket
Byggnadshistoriska avdelningen

5.6.1986

Reserapport över inspektion av Hammarlands kyrka 29.5.1986

Till Hammarlands församling.

Vid inspektionen deltog kyrkoherde Helander, P.Palamarz, museibyrån och P.Pietarila från museiverket.

Vid granskning av kyrkan konstaterades följande.

På utsidan av kyrkan, i synnerhet framför tornportalen har det vatten som rinner längs gången åstadkommit skador på dörrposternas nedre parti. Församlingen erhåller reparationsdirektiv för ytterväggarna av Museibyrån. Det ytvatten som förorsakat skadorna kan med obetydliga åtgärder ledas vidare till brunnen för täckdiket vid tornets hörn. Brunnslocket utbytes mot ett galler med täta maskor. Gången schaktas om, så att flödvattnet leds direkt till brunnen. Omkring ingången höjs markytan 5-10 cm, så att vattnet inte blir stående vid ingången. I samband med höjningen av markytan tätas ingångens omgivning med ett tätt lager lerjord.

I samband härmed bör också den vittrade fogarna vid västra ingångens tröskelsten och sockel repareras i enlighet med Museibyråns direktiv.

Uppsättningen av rännorna för gången mellan tornet och kyrkans takfall har påbörjats. De görs av 1,5 mm tjock blyplåt. Museibyrån ger församlingen noggrannare direktiv om placeringen av stuprännan och dess utformning. Vattnet vid stuprännans mynning bör effektivt avledas från väggen med hjälp av en uppsamlingskopp, från vilken det ledes vidare genom ett täckdikes rör ungefär 20 cm under markytan; rörets diameter blir 10 cm. och längd ca 10 m. Vid dess ända inrättas en sk uppsugningsbrunn.

KYRKSALEN

Rengöring av valv och väggar

Valv och väggar är i sin helhet neddammade och smutsade. Egentliga skador och estetiskt störande platser förekommer på den ca 170 cm höga målade panelen i avvikande färg, som täcker väggarnas nedre parti, och i valvet ovanför orgelläktaren.

Orsakerna är i det första fallet markfuktigheten och i det senare takläckor. Vidare kan man påpeka det nedsmutsade valvparti, som kom till synes i samband

med orgelarbetet. Kostnaderna för rengöringen av valv och väggar och reno-
vering av de målade ^{decor} kan uppskattas till ca 120.000-140.000 mk.

I denna uppskattning ingår material, arbetskostnader, dagtraktamenten och ställningarna.

Kostnaderna för inkvarteringen ingår inte i summan.

För arbetet bör ca 4 månader reserveras.

I fråga om hela interiörens uppsnyggning skulle den rätta arbetsgången
vara att först åtgärda valv och väggar och först därefter reparera och måla
upp den fasta inredningen.

Vad angår rengöringen av valvmålningarna finns det möjligheter att få tag
på yrkeskunniga konservatorer t.ex. från och med sommaren 1987, varvid
arbetet skulle vara klart vid årets slut.

byggnadskonservator

Pentti Pietarila